

Informačný list predmetu

Akademický rok 2024/2025

Vysoká škola	Univerzita sv. Cyrila a Metoda v Trnave
Fakulta	FMK UCM
Kód predmetu	KMASK/23meKOMU904/23
Názov predmetu	právna ochrana osobnosti v mediálnom priestore
Počet kreditov	5

Obsahová prerekvizita

Ide o predmet štátnej skúšky. Študent/ka splní požiadavky na účasť na štátnej skúške, ak úspešne absolvuje všetky povinné a povinne voliteľné predmety (resp. výberové predmety) podľa študijného plánu a v jednotlivých rokoch štúdia získa príslušný počet kreditov.

Podmienky na absolvovanie predmetu

Štátna skúška prebieha v ústnej forme, prezenčne alebo virtuálne (v súlade s aktuálnou pandemickou situáciou). Predmet štátnej skúšky je hodnotený na základe kolektívneho rozhodnutia komisie pre vykonanie štátnej skúšky na štátnych skúškach.

Záverečná hodnotiacia stupnica (v percentách):

100 – 92 = A; 91 – 83 = B; 82 – 74 = C; 73 – 65 = D; 64 – 56 = E; 55 a menej = FX.

Výsledky vzdelávania

Poslucháčky a poslucháči po absolvovaní predmetu získajú tieto vedomosti, schopnosti, zručnosti, kompetencie:

- # nadobúdajú široké spektrum poznatkov o nemateriálnych hodnotách ľudskej osobnosti, na ktoré sa upínajú osobitné práva, ktoré nazývame osobnostnými právami,
- # získajú povedomie o občianskoprávnej úprave v tejto oblasti, ktorá vychádza z druhej hlavy Ústavy Slovenskej republiky,
- # vzhľadom na širokú právnu relevanciu osobnostných práv sa vedia orientovať v právnych predpisoch, ktoré sa podieľajú na ich komplexnej ochrane (napr. vedia pracovať s tlačovým zákonom, zákonom o vysielaní a retransmisii, zákonníkom práce, trestným zákonom),
- # vedia referovať o právnej ochrane osobnosti fyzickej osoby prostredníctvom medzinárodných dokumentov,
- # majú povedomie o špecifikách ochrany práv národnostných menšín,
- # vedia, ktoré ľudské práva a slobody možno a nemožno obmedziť v zmysle Ústavy SR,
- # samostatne aplikujú odborné informácie o právnej úprave osobnostných práv, ako aj praktickej ochrane práva na ochranu osobnosti s dôrazom na aplikovateľnosť v praxi,
- # vedia aplikovať problematiku v záujme kvalitného a bezproblémového vykonávania rôznych mediálnych profesií.

Stručná osnova predmetu

1. Všeobecná charakteristika ľudských práv a základných slobôd (pojem, vznik a historický vývoj).
2. Generácie ľudských práv (rozdelenie, charakteristika).
3. Štruktúra ochranných a kontrolných mechanizmov (charakteristika, rozdelenie).

4. Vnútroštátne mechanizmy ochrany ľudských práv na Slovensku (rozdelenie, charakteristika, uplatňovanie).
5. Základné ústavné záruky ochrany ľudských práv v Slovenskej republike (vymenovanie, charakteristika).
6. Pramene základných práv a slobôd podľa Ústavy SR (vymenovanie, charakteristika).
7. Subjekty práv a slobôd podľa Ústavy SR (vymenovanie, charakteristika).
8. Rozsah a spôsoby, akými sa práva a slobody podľa Ústavy SR priznávajú (vymenovanie, charakteristika).
9. Štruktúra Hlavy II. Ústavy SR (prehľad a charakteristika).
10. Základné ľudské práva a slobody, ktoré Ústava SR nedovoľuje obmedziť (základná charakteristika, vymenovanie).
11. Základné ľudské práva a slobody, ktoré Ústava SR nedovoľuje obmedziť (spôsobilosť na práva, právo na život – vysvetlenie).
12. Základné ľudské práva a slobody, ktoré Ústava SR nedovoľuje obmedziť (ochrana pred krutým, neľudským a ponižujúcim zaobchádzaním alebo trestom, ochrana pred nútenými prácami – vysvetlenie).
13. Základné ľudské práva a slobody, ktoré Ústava SR nedovoľuje obmedziť (právo na zachovanie ľudskej dôstojnosti, osobnej cti, dobrej povesti a na ochranu mena, právo na slobodný vstup na územie Slovenskej republiky – vysvetlenie).
14. Základné ľudské práva a slobody, ktoré podľa Ústavy SR možno obmedziť (charakteristika, vymenovanie).
15. Základné práva a slobody, ktoré sa môžu uplatniť len v rozsahu zákona (charakteristika, vymenovanie).
16. Politické práva (charakteristika, vymenovanie).
17. Politické práva (sloboda prejavu, petičné právo, právo pokojne sa zhromažďovať, právo slobodne sa združovať – vysvetlenie).
18. Politické práva (právo zúčastňovať sa na správe verejných vecí, ochrana slobodnej súťaže politických síl, právo na odpor – vysvetlenie).
19. Sloboda prejavu a právo na informácie verzus právo na súkromie (porovnanie).
20. Sociálne, hospodárske a kultúrne práva (charakteristika, vymenovanie).
21. Práva národnostných menšín a etnických skupín (charakteristika, úprava).
22. Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd (charakteristika, obsah).
23. Konferencia o bezpečnosti a spolupráci v Európe (charakteristika, vývoj, ochrana ľudských práv).
24. Európsky súd pre ľudské práva (charakteristika, zloženie a konanie pred ním).
25. Podmienky prijateľnosti individuálnej sťažnosti na Európsky súd pre ľudské práva (vymenovanie).
26. Organizácia Spojených národov – Charta OSN (charakteristika z pohľadu ochrany ľudských práv).
27. Všeobecná deklarácia ľudských práv (prijatie, charakteristika, obsah).
28. Medzinárodný pakt o občianskych a politických právach (prijatie, charakteristika, obsah).
29. Všeobecná deklarácia ľudských práv a Medzinárodný pakt o občianskych a politických právach (charakteristika a porovnanie).
30. Práva a ochrana národnostných menšín a etnických skupín v SR.

Odporúčaná literatúra

Drgonec, J. (1997). Základné práva a slobody podľa Ústavy SR. I. zväzok. Bratislava: MANZ.

Európska charta ľudských a občianskych práv.

Flegl, V. (1998). Významné medzinárodné dokumenty k ochrane ľudských práv. Praha: C. H. Beck.

Fogaš, L., & Cibulka, L. (1992). Listina základných práv a slobôd (Ústavný zákon č. 23/1991 Zb. s komentárom). Bratislava: SPN.

Gomien, D. (1999). Krátky sprievodca Európskym dohovorom o ľudských právach. Bratislava: Informačné a dokumentačné stredisko Rady Európy.

Charta menšinových jazykov EÚ.

Chovanec, J. (2003). Ústava SR – základný zákon štátu. Bratislava: Procom.

Chovanec, J., & Zachová, A. (2004). Ústavné garancie základných ľudských a občianskych práv a slobôd. Bratislava: Procom.

Kľučka, J. (1998). Ochrana ľudských práv v Slovenskej republike prostriedkami vnútroštátneho a medzinárodného práva (ako podávať oznámenia ženevskému Výboru pre ľudské práva). Bratislava: SNSLP.

Kresák, P. (1997). Občan a demokracia. Bratislava: Nienority Rights Group – Slovakia.

Ľudské práva – výber dokumentov OSN. Bratislava: Archa.

Madliak, J., & Madliak, A. (1999). Ľudské práva a slobody v Slovenskej republike a mechanizmus ich ochrany. Bratislava: SNSLP.

Strážnická, V., & Šebesta, Š. (1994). Človek a jeho práva. Bratislava: Juga.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu

slovenský